

20-årsjubileum for klinisk farmakologi i Norge

Spesialiteten klinisk farmakologi ble opprettet i 1988, og 20-årsjubileet ble behørig feiret med jubileumskonferanse og påfølgende festmiddag på Holmenkollen Park Hotell 24. oktober.

De 50 deltakerne fikk overvære et spennende program med bidrag fra de klinisk farmakologiske miljøene i Norge, Sverige og Danmark, Legeforeningen sentralt, Helse- og omsorgsdepartementet og flere av de sentrale kliniske fagfeltene. Jubileumsmøtet ble ledet av Vigdis Vindenes, leder for Norsk forening for klinisk farmakologi (NFKF).

De siste årene har rekrutteringen til faget vært god, men det finnes i dag kun 50 godkjente spesialister i klinisk farmakologi i Norge. Fagmiljøene befinner seg ved universitetssykehusene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø, i tillegg til Divisjon for retts toksikologi og rusmiddelforskning ved Folkehelseinstituttet.

Optimisme om fagets fremtid

Tidligere president i Legeforeningen Jon Haffner, som hadde en avgjørende rolle i opprettelsen av spesialiteten i 1988, innledet møtet med et historisk tilbakeblikk og også med noen tanker om fremtiden. Han var én blant flere foredragsholdere som antydte at det kliniske aspektet ved spesialiteten har kommet i bakgrunnen, og at en styrking av tilstedeværelsen i klinikken er nødvendig for å utvikle faget videre og for å utnytte den betydelige kompetansen som kliniske farmakologer representerer innenfor legemiddelfeltet. Stadig økende legemiddelbruk, med de utfordringer det fører med seg med hensyn til bl.a. terapivalg, polyfarmasi, interaksjoner, bivirkninger og samfunnsøkonomi, vil øke behovet for klinisk farmakologisk kompetanse innenfor helsevesenet i årene som kommer. Både klinikere og kliniske farmakologer var enige om at man bør jobbe for å styrke faget, og stemningen var optimistisk med tanke på klinisk farmakologis fremtid i Norge.

Mange vektla også behovet for en gren-

seoppgang mellom leger og farmasøyter, en gruppe som de senere årene i økende grad har vist ambisjoner om å drive med klinisk pasientrettet arbeid. Apotekene har allerede uttrykt ønske om å drive med blant annet diagnostikk, kontroll og villscreening av sine kunder. Gisle Roksund, leder i Norsk forening for allmennmedisin, advarte mot en utvikling der farmasøyter, apotek og legemiddelindustri i samarbeid klarer å få fotfeste som en del av primærhelsetjenesten og derved bl.a. svekke fastlegeordningen. Han pekte på et nærmere samarbeid mellom allmennmedisinen og klinisk farmakologi som en viktig strategi for å demme opp for denne uheldige utviklingen.

Viktig aktør og samarbeidspartner

Avdelingsdirektør Audun Hågå fra legemiddelseksjonen i Helse- og omsorgsdepartementet informerte om departementets legemiddelpolitiske mål, hvor én av målsetningene er riktig legemiddelbruk ut fra både et medisinsk og et økonomisk ståsted. Han trakk frem klinisk farmakologi som en viktig aktør og samarbeidspartner innenfor det prioriteringsarbeidet som er nødvendig hvis denne målsetningen skal oppnås.

Bør være generalister

NFKFs søsterforeninger i Sverige og Danmark var representert ved henholdsvis Anders Rane, professor ved Karolinska Institutet i Stockholm, og Kim Brøsen, professor ved Syddansk universitet i Odense. Rane ga et innblikk i forholdene for klinisk farmakologi i Sverige, hvor fagfeltet har betydelig større omfang enn i Norge. Han la vekt på at kliniske farmakologer bør være generalister med hovedvekt på farmakologiske prinsipper og allmenn legemiddellkunnskap. Videre mente han at klinisk farmakologi har sine hovedoppgaver innen forskning, formidling, undervisning, veiled-

Leder i NFKF, Vigdis Vindenes. Foto Merete Vevelstad

ning og praktisk anvendelse av klinisk farmakologisk kompetanse innenfor klinikken.

Brøsen understreket viktigheten av at kliniske farmakologer gjør seg gjeldende innen legemiddelfeltet, og fremhevet at disse, til forskjell fra farmasøyter, innehar en medisinsk grunnkompetanse som gjør dem i stand til å fatte kliniske beslutninger. Han fremholdt videre at kliniske farmakologer bør bidra til rasjonell farmakoterapi gjennom forskning, undervisning og klinisk virksomhet.

Arne Helland

arne.helland@legemidler.no
St. Olavs hospital